

НАРЕДБА
за институциите в системата на предучилищното и училищното
образование

Глава първа
Общи разпоредби

Чл. 1. (1) С тази наредба се определя държавният образователен стандарт за институциите по чл. 22, ал. 2, т. 11 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

(2) Институциите в системата на предучилищното и училищното образование са детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие и специализираните обслужващи звена.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт включва:

1. условията и реда за откриване, преобразуване, промяна и закриване на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.
2. условията и реда за определяне на националните училища и на иновативните училища.

Глава втора
Условия и ред за откриване, преобразуване, промяна и закриване на
държавните и общинските институции в системата на предучилищното и
училищното образование

Раздел I

Изисквания към документите за откриване, преобразуване, промяна и закриване на
държавните и общинските институции в системата на предучилищното и училищното
образование

Чл. 3. Предложението за откриване на държавно или общинско училище, на държавен или общински център за специална образователна подкрепа и на специализирано обслужващо звено съдържа съответните реквизити по чл. 314, ал. 1 от ЗПУО и към него се прилагат:

1. справка за: прогнозен брой ученици, разпределени по класове – за училищата; прогнозен брой ученици, разпределени по групи - за центровете за специална образователна подкрепа;
2. справка за прогнозната численост на персонала;

3. справка за финансово осигуряване от финансиращия орган;

4. учебни програми по всички видове подготовка, които се разработват на училищно равнище и са за първата година от откриването му – за училищата;

5. становище от съответния регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование - за центровете за специална образователна подкрепа;

6. становище за съответствие с изискванията на правилата и нормите за пожарна безопасност или сертификат за съответствие на обект с изискванията за пожарна безопасност, издаден от органите за пожарна безопасност и защита на населението, осъществяващи държавен противопожарен контрол;

7. копие на акт за собственост.

Чл. 4. Предложението за преобразуване на държавно или общинско училище, на държавен или общински център за специална образователна подкрепа и на специализирано обслужващо звено съдържа съответните реквизити по чл. 314, ал. 1 от ЗПУО и към него се прилагат:

1. справка за: брой ученици, разпределени по класове – за училищата; брой ученици, разпределени по групи - за центровете за специална образователна подкрепа;

2. справка за общата численост на персонала;

3. справка за финансово осигуряване от финансиращия орган;

4. становище от съответния регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование - за центровете за специална образователна подкрепа;

5. становище за съответствие с изискванията на правилата и нормите за пожарна безопасност или сертификат за съответствие на обект с изискванията за пожарна безопасност, издаден от органите за пожарна безопасност и защита на населението, осъществяващи държавен противопожарен контрол;

6. копие на акт за собственост.

Чл. 5. Предложението за закриване на държавно или общинско училище, на държавен или общински център за специална образователна подкрепа и на специализирано обслужващо звено съдържа съответните реквизити по чл. 314, ал. 3 от ЗПУО и към него се прилагат:

1. справка за: брой ученици, разпределени по класове – за училищата; брой деца и ученици, разпределени по групи - за центровете за специална образователна подкрепа;

2. справка за финансово осигуряване от финансиращия орган относно изплащането на задълженията на закритата институция;

3. копие на акт за собственост.

Чл. 6. Предложението за промяна на държавно или общинско училище, на държавен или общински център за специална образователна подкрепа и на специализирано обслужващо звено съдържа реквизитите по чл. 314, ал. 2 от ЗПУО и към него се прилагат:

1. за промяна в наименованието на държавно училище - решение на педагогическия съвет и становище на финансиращия орган, когато това не е министърът на образованието и науката, а за общинско училище – решение на педагогическия съвет и решение на общинския съвет;

2. за промяна в официалния адрес или в адреса на сградите, в които се провежда обучението на общинските институции - решение на общинския съвет и становище на РУО, към което се прилагат документите по чл. 3, т. 5 и т. 6;

3. за промяна в официалния адрес или в адреса на сградите, в които се провежда обучението на държавните институции - становище на РУО, към което се прилагат документите по чл. 3, т. 5 и т. 6 и становище на финансиращия орган, когато това не е министърът на образованието и науката;

4. за промяна на вида по чл. 38, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО - решение на общинския съвет, становище на началника на РУО, справка за: брой ученици, разпределени по класове; профили – за профилираните гимназии; направления, професии и специалности - за професионалните гимназии.

Чл. 7. Предложението за промяна на финансиращия орган на професионалните гимназии и спортните училища съдържа реквизитите по чл. 314, ал. 2 от ЗПУО и към него се прилага актуално решение на общинския съвет, с което да е изразено съгласие за промяна на финансиращия орган на конкретната институция.

Чл. 8. Предложението за откриване, преобразуване, промяна и закриване на общинска детска градина и на центрове за подкрепа за личностно развитие, с изключение на общинските центрове за специална образователна подкрепа, съдържа съответните реквизити по чл. 314, ал. 1, 2 и 3 от ЗПУО съобразно дейността им и към него се прилагат съответните документи по чл. 3-7.

Раздел II

Производство по откриване, преобразуване, промяна и закриване на държавните и общинските институции в системата на предучилищното и училищното образование

Чл. 9. (1) Предложенията за откриване, преобразуване, промяна и закриване на държавните и общинските институции, в системата на предучилищното и училищното образование, с изключение на държавните и общинските детски градини се внасят в сроковете по чл. 315 от ЗПУО.

(2) Предложенията за откриване, преобразуване, промяна и закриване на държавните и общинските институции се разглеждат и оценяват съгласно изискванията на ЗПУО и на тази наредба.

Чл. 10. (1) Министърът на образованието и науката със заповед определя експертна комисия, която оценява внесените документи за откриване, преобразуване, промяна и закриване на държавните и общинските училища; специализираните обслужващи звена, държавните и общинските центрове за специална образователна подкрепа, държавните детски градини по чл. 35, ал. 2, т. 2 от ЗПУО.

(2) За изясняване на фактите и обстоятелствата за откриване, преобразуване, промяна и закриване на институциите по ал. 1 експертната комисия може да изисква допълнителни документи, както и за сверяване - оригиналите на внесените документи.

(3) След оценяване на всички необходими документи и изясняване на всички факти и обстоятелства експертната комисия представя на министъра на образованието и науката становище с предложение за:

1. откриване, преобразуване, промени или закриване на институциите по ал. 1;
2. отказ за откриване, преобразуване, промени или закриване на институциите по ал. 1.

Чл. 11. (1) Не се оценяват предложения, които:

1. не съдържат всички необходими документи;
2. са подадени след срока по чл. 315, ал. 1 от ЗПУО.

(2) По изключение, при представяне на документ, че е открита процедура пред компетентните органи за издаване на становище или сертификат за съответствие с правилата и нормите за пожарна безопасност, могат да се оценяват и предложения, които не съдържат тези документи.

(3) При констатирани несъответствия с нормативните изисквания вносителят писмено се уведомява за тях и се определя 15-дневен срок за отстраняването им.

(4) В случаите по ал. 2, когато при оценяване на внесените документи не са констатирани несъответствия с нормативните изисквания или те са отстранени по реда на ал. 3, вносителят се уведомява да представи документа, чието издаване е в правомощията на друг орган.

Чл. 12. (1) Органът по откриване, преобразуване, промяна и закриване в едномесечен срок:

1. издава заповед за откриване, преобразуване, промяна или закриване;
2. отказва откриване, преобразуване, промяна или закриване.

(2) Срокът по ал. 1 започва да тече от датата на отстраняване на недостатъците по чл. 11, ал. 3 или от изтичане на срока за отстраняването им.

Чл. 13. (1) Заповед за откриване, преобразуване, промяна или закриване се издава, когато при разглеждането и оценяването не са констатирани несъответствия с нормативните изисквания или констатираните несъответствия са отстранени в срок.

(2) Органът по откриване, преобразуване, промяна и закриване отказва откриване, промяна, преобразуване или закриване, когато:

1. констатираните несъответствия не са отстранени или не са отстранени в определения срок;

2. в случаите по чл. 11, ал. 4 вносителят не е представил съответните документи до 1 юли преди началото на учебната година, за която се иска откриване, промяна или преобразуване.

(3) Актовете по ал. 1 и ал. 2 се обнародват в "Държавен вестник" и влизат в сила от деня на обнародването им, освен ако в тях е предвидено друго.

Чл. 14. Заповедите за откриване, преобразуване и закриване на държавните и общински институции съдържат реквизитите съответно на чл. 321 и чл. 322 от ЗПУО.

Глава трета

Условия и ред за вписване, промени, заличаване и отписване от регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование на частни детски градини и частни училища

Раздел I

Общи положения

Чл. 15. Създадените частни детски градини и частни училища може да осъществяват дейността си само след вписване в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и издаване на удостоверение за вписване от министъра на образованието и науката или от оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 16. (1) Вписването в регистъра на институциите се извършва по заявление на частната детска градина или частното училище. Заявлението съдържа реквизитите по чл. 331, ал. 2 от ЗПУО.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. документи, свързани с данни за юридически лица с нестопанска цел – копие на съдебното решение за регистрация и копие на удостоверение за актуално състояние;

2. документи, свързани с проекта за организация на предучилищното или на училищното образование:

- а) проект на програмна система за предучилищно образование и проект на училищен учебен план;
- б) информация за директора и учителския състав;
- в) проект на договор за обучение;
- 3. документи, свързани с материално-техническата база;
- 4. разчет за ползване на материалната база за срока на съответната степен, етап на обучение или за срока на договора за ползване;
- 5. документи за осигуряване на медицинското обслужване на децата и учениците;
- 6. документи за платена държавна такса съгласно Тарифата за таксите, които се събират от Министерството на образованието и науката.

(3) Частните детски градини и училища по чл. 40, ал. 4 от ЗПУО представят към заявлението си и писмени доказателства, удостоверяващи правото им да провеждат обучение в съответствие с изискванията на чуждата образователна система при съчетаване на изискванията на образователната система на държавата, издала разрешението, и на държавните образователни стандарти по чл. 22 от ЗПУО.

Чл. 17. Откриването, преобразуването, промените, заличаването и отписването на частна детска градина и училище пораждат действие от датата на вписване в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Раздел II

Изисквания към документите за вписване в регистъра на институциите на частни детски градини и частни училища

Чл. 18. (1) Проектът на училищен учебен план и проектът на програмна система за предучилищно образование се разработват съгласно изискванията, определени със ЗПУО и държавните образователни стандарти за учебния план и за предучилищното образование.

(2) Кандидатите могат да предлагат обучение и по авторски програмни системи за предучилищно образование и авторски учебни програми за професионална подготовка, утвърдени със заповед на министъра на образованието и науката при вписване в регистъра на институциите на частната детска градина или частното училище.

Чл. 19. (1) Сведението за директора и учителския състав съдържа:

- 1. данни за директора - трите имена;
- 2. данни за учителите: трите имена, завършено образование и придобита специалност с професионална квалификация "учител", както и учебния предмет, по който ще преподават.

(2) За директора към сведението по ал. 1 се прилагат:

1. копие от документите, удостоверяващи завършеното образование, придобитата специалност и професионална квалификация "учител";
2. свидетелство за съдимост;
3. медицинско удостоверение за липсата на заболявания, застрашаващи живота и здравето на децата и учениците;
4. декларация, удостоверяваща съгласието за работа в детската градина или училището;
5. копие от трудова книжка или друг документ, удостоверяващ учителския стаж в съответствие с чл. 213, ал. 2 от ЗПУО.

Чл. 20. (1) Проектът на договора за обучение съдържа:

1. предмет на договора;
2. права и задължения на страните относно организацията на обучението и възпитанието, спазването на държавните образователни стандарти и опазването на живота и здравето на децата и учениците;
3. срок на договора;
4. срок и начин на плащане на таксата за обучение;
5. условия за прекратяване на договора - по взаимно съгласие; при налагане на наказание на ученика по чл. 199, ал. 1, т. 4 от ЗПУО; при заличаване или отписване на детската градина или училището от регистъра на институциите; по причини, свързани със здравословното състояние на детето или ученика;
6. задължение на изпълнителя за връщане на възложителя на остатъка от внесената такса за обучение - при прекратяване на договора по взаимно съгласие; при заличаване или отписване на детската градина или училището от регистъра на институциите; по причини, свързани със здравословното състояние на детето или ученика.

(2) Съдържанието на проекта на договора за обучение се удостоверява с подпис на лицето, което представлява детската градина или училището.

Чл. 21. (1) Документите за осигурена материално-техническа база в случаите, когато частната детска градина или училище ще ползва сгради или помещения на действащи детски градини или училища, без да се сменя тяхното предназначение, съдържат:

1. акт за собственост или договор за ползване със срок най-малко две учебни години, считано от учебната година на вписване в регистъра на институциите;
2. проект или заснемане на материалната база с обзавеждане, отговарящ на нормативите за проектиране на съответния вид училище или детска градина;
3. обяснителни записки по всички части (архитектура, конструкция, водоснабдяване и канализация, електроснабдяване и отопление и вентилация), съобразени с нормативните изисквания и изготвени от лица, притежаващи необходимата техническа правоспособност;

4. декларация за спазване на изискванията на Наредба № 9 от 2005 г. за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на обектите с обществено предназначение, контролирани от регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве (обн. ДВ, бр. 28 от 2005 г., изм., бр. 50 от 2006 г., бр. 61 от 2008 г., изм. и доп., бр. 14 от 2011 г., изм., бр. 38 от 2011 г.), подписана от лицето, което представлява детската градина или училището;

5. становище за съответствие с изискванията на правилата и нормите за пожарна безопасност или сертификат за съответствие на обект с изискванията за пожарна безопасност, издаден от органите за пожарна безопасност и защита на населението, осъществяващи държавен противопожарен контрол.

(2) В случаите, когато частната детска градина или училище ще ползва сгради или помещения в сгради, които се преустройват, реконструират или сменят своето предназначение и при ново строителство, освен документите по ал. 1, т. 1, 3, 4 и 5, се представят и:

1. проект за преустройство или ново строителство с обзавеждане, отговарящ на нормативите за проектиране на съответния вид училище или детска градина;

2. конструктивно становище относно носимоспособност и сеизмична устойчивост на сградата, съобразено с нормативните изисквания и изготвено от лица, притежаващи необходимата техническа правоспособност;

3. хигиенно заключение за проектна документация от органите на държавния здравен контрол;

4. писмено становище по проектна документация от органите за пожарна безопасност и защита на населението, осъществяващи държавен противопожарен контрол;

5. разрешение за ползване, издадено от съответния компетентен орган.

(3) Документите по ал. 2, т. 3 и 4 не се представят, когато:

1. проектът по ал. 2, т. 1 е одобрен при условията и по реда на Закона за устройство на територията (ЗУТ);

2. се представи документ, удостоверяващ положително решение на съответния експертен съвет по чл. 6 ЗУТ; решението на експертния съвет по устройство на територията не може да се установява с декларация от вносителя.

(4) В случаите, когато частната детска градина или училище ще ползва сгради или части от тях на друга детска градина или училище, материалната база следва да отговаря и на следните изисквания:

1. учебните стаи и административните помещения се ползват самостоятелно от частната детска градина или училище;

2. учебните кабинети, работилници, физкултурният салон, медицинският кабинет и други помещения могат да се ползват съвместно и от двете детски градини или училища;

3. осигурено е пропорционално заплащане на консумативните разходи (електроенергия, отопление, вода и др.).

Чл. 22. Документите за осигуряване на медицинското обслужване на децата и учениците са:

1. договор, сключен с медицински специалист;
2. копие от документ на медицинското лице, страна по договора по т. 1, удостоверяващ завършено образование, придобита професионална квалификация и специалност.

Чл. 23. В случаите по чл. 16, ал. 3 освен документите по чл. 16, ал. 2 се представя и разрешение, издадено от компетентен орган на държава-членка (по смисъла на § 1, т. 8 от ЗПУО), удостоверяващо правото на детската градина/училището да провежда обучение в съответствие с изискванията на чуждата образователна система.

Раздел III

Производство по вписване в регистъра на институциите на частни детски градини и частни училища

Чл. 24. Заявленията за вписване в регистъра на институциите се внасят целогодишно, като внесените до 31 януари на календарната година се разглеждат за предстоящата учебна година, освен ако не е поискано разглеждането им за по-късна учебна година.

Чл. 25. (1) Заявленията за вписване в регистъра на институциите на частна детска градина или училище се разглеждат и оценяват от експертна комисия, назначена със заповед на министъра на образованието и науката.

(2) Комисията по ал. 1 оценява внесените документи съгласно изискванията на ЗПУО и на тази наредба.

(3) За изясняване на фактите и обстоятелствата за вписване в регистъра на институциите на частната детска градина или училището комисията може да изисква и допълнителни документи.

(4) При необходимост комисията може да извършва проверки на място, както и да изисква за сверяване оригиналите на внесените документи.

Чл. 26. (1) Не се оценяват заявления, които:

1. не съдържат всички необходими документи;
2. са подадени след срока по чл. 24.

(2) По изключение при представяне на документ, че е открита процедура пред компетентните органи за издаване на становище или сертификат за съответствие с правилата и

нормите за пожарна безопасност или разрешение за ползване, могат да се оценяват и заявления, които не съдържат тези документи.

Чл. 27. (1) Експертната комисия по чл. 25, ал. 1 разглежда и оценява внесените заявления в Министерството на образованието и науката.

(2) При констатирани несъответствия с нормативните изисквания кандидатът писмено се уведомява за тях, като в рамките на срока по ал. 1 се определя еднократно 15-дневен срок за отстраняването им.

(3) В случаите по чл. 26, ал. 2, когато при оценяване на внесените документи не са констатирани несъответствия с нормативните изисквания или са отстранени по реда на чл. 27, ал. 2, вносителят се уведомява да представи документа, чието издаване е в правомощията на друг орган.

Чл. 28. След оценяване на всички необходими документи и изясняване на всички факти и обстоятелства комисията изготвя експертно становище, което е:

1. положително - когато при оценяването не са констатирани несъответствия с нормативните изисквания или констатираните несъответствия са отстранени в срок;

2. отрицателно - когато констатираните несъответствия не са отстранени или не са отстранени в определения срок.

Чл. 29. (1) Въз основа на експертното становище министърът на образованието и науката в едномесечен срок издава заповед, с която разрешава или отказва да разреши вписване в регистъра на институциите.

(2) Срокът по ал. 1 започва да тече от датата на отстраняване на несъответствията или от изтичане на срока за отстраняването им.

(3) Заповедта по ал. 1 се съобщава при условията и по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 30. (1) Министърът на образованието и науката разрешава вписване в регистъра на институциите, когато при разглеждането и оценяването на внесените документи не са констатирани несъответствия с нормативните изисквания или констатираните несъответствия са отстранени в срок.

(2) Разрешението по ал. 1 съдържа информацията по чл. 334, ал. 2 от ЗПУО.

(3) Въз основа на разрешението по ал. 1 частната детска градина или частното училище се вписва в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

(4) Министърът на образованието и науката или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за вписването по ал. 1 в 7-дневен срок от извършването му.

(5) Действието на регистрацията и удостоверението е безсрочно.

Чл. 31. Министърът на образованието и науката отказва вписване в регистъра на институциите, когато:

1. констатираните несъответствия не са отстранени или не са отстранени в определения срок;
2. в случаите по чл. 27, ал. 3 заявителят не е представил съответните документи до 1 юли преди началото на учебната година, за която се иска вписване.

Раздел IV

Промени в частна детска градина или частно училище

Чл. 32. (1) Промени в частна детска градина или частно училище се извършват в случаите по чл. 336, ал. 1 от ЗПУО.

(2) Промените подлежат на вписване в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование по заявление на частната детска градина или частното училище, което съдържа реквизитите по чл. 336, ал. 3 от ЗПУО

(3) Заявленията за промени в частна детска градина или частно училище се внасят и разглеждат в сроковете по чл. 336, ал. 5 от ЗПУО.

Чл. 33. При промяна на наименованието (фирмата), седалището и официалния адрес към заявлението се прилагат:

1. информация за идентификационен код - за търговците и кооперациите;
2. удостоверение за актуално състояние - за юридическите лица с нестопанска цел.

Чл. 34. При промяна на директора на детската градина или на училището, към заявлението се прилагат документите по чл. 19, ал. 1, т. 1 и ал. 2.

Чл. 35. (1) При промяна на помещенията или сградите, където се провежда образователният процес, както и при преустройство, реконструкция или смяна на предназначението на сградата или помещенията на детската градина или училището заявлението съдържа и обстоятелствата по чл. 331 ал. 2, т. 8 от ЗПУО, разчет за ползване на материалната база, както и организацията на учебния ден.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат документите по чл. 21, ал. 1 или ал. 2 като се прилагат съответно чл. 21, ал. 3 и ал. 4 и документите по чл. 22.

(3) В случаите по ал. 1 преместването на децата и учениците може да се извърши след вписване на промяната в регистъра на институциите и издаване на удостоверение за вписване на промяната.

Чл. 36. (1) При промяна на профилите или професиите, по които се организира обучението, в заявлението се посочва учебната година, от която се иска промяната, обстоятелствата по чл. 331 ал. 2, т. 6 и 7 от ЗПУО и разчет за ползване на материалната база.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат документите по чл. 15, ал. 2, т. 2 и по чл. 21, ал. 1 или ал. 2 като се прилагат съответно чл. 21, ал. 3 и ал. 4.

Чл. 37. (1) При промяна на авторските програмни системи за предучилищно образование, съответно авторски учебни програми по професионална подготовка в заявлението се посочва учебната година, от която се иска въвеждането на промяната.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат проектите на новите учебни програми и/или програмни системи.

Чл. 38. (1) При промяна на вида на училището по чл. 38, ал. 1 и 2 или по чл. 39, ал. 2, т. 1 – 3 от ЗПУО в заявлението се посочва учебната година, от която се иска промяната, обстоятелствата по чл. 331 ал. 2, т. 5, 6 и 7 от ЗПУО и разчет за ползване на материалната база.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат документите по чл. 16, ал. 2, т. 2 и по чл. 21, ал. 1 или ал. 2 като се прилагат съответно чл. 21, ал. 3 и ал. 4.

Чл. 39. (1) Проектите за промяна на частната детска градина или частното училище се разглеждат и оценяват от експертната комисия по чл. 25, ал. 1 по реда на раздел III.

(2) Министърът на образованието и науката при условията и по реда на чл. 29, чл. 30 и чл. 31:

1. разрешава вписване на промяната в регистъра на институциите;
2. отказва вписване на промяната в регистъра на институциите.

Чл. 40. (1) Въз основа на разрешението за вписване съответната промяна в частната детска градина или в частното училище се вписва в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

(2) Министърът на образованието и науката или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за вписване на промяната в 7-дневен срок от извършването ѝ.

Раздел V

Заличаване от регистъра на институциите на частни детски градини и частни училища

Чл. 41. Частната детска градина или частното училище се заличават от регистъра на институциите, когато се установи, че системно не се спазват изискванията на ЗПУО и на нормативните актове по прилагането му.

Чл. 42. (1) Производството по заличаване започва по инициатива на министъра на образованието и науката или по предложение на началника на регионалното управление по

образованието (РУО) при констатирани системни нарушения в дейността на частната детска градина или на частното училище.

(2) Контролът по спазването на нормативните изисквания по чл. 41 се осъществява от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката или на началника на РУО.

(3) Началникът на РУО представя на министъра на образованието и науката констативен протокол за резултатите от извършената проверка.

(4) За започване на производството по заличаване от регистъра на институциите се уведомява писмено частната детска градина или частното училище като се изпраща копие от констативния протокол за резултатите от извършената проверка.

(5) В 10-дневен срок от уведомяването по ал. 4, частната детска градина или частното училище имат право на писмени възражения и обяснения.

Чл. 43. (1) Предложението за заличаване от регистъра на институциите се разглежда от експертна комисия, назначена от министъра на образованието и науката.

(2) За установяване на факти и обстоятелства от значение за заличаване на частната детска градина или частното училище от регистъра на институциите експертната комисия може да събира нови доказателства, както и да извършва допълнителна проверка.

(3) Експертната комисия изготвя становище след обсъждане на всички факти и обстоятелства, както и възраженията на лицето, което представлява детската градина или училището.

Чл. 44. (1) Министърът на образованието и науката със заповед заличава или отказва да заличи от регистъра на институциите частна детска градина или частно училище

(2) В заповедта за заличаване по ал. 1 се определят условията и реда за пренасочване на учениците и съхраняване на училищната документация.

(3) Заповедта се съобщава при условията и по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Въз основа на заповедта за заличаване частната детска градина или частното училище се заличават от регистъра на институциите, а всички удостоверения за вписвания се обезсилват.

Чл. 45. (1) Когато частната детска градина или частното училище са заличени от регистъра, те могат да подават заявление за ново вписване не по-рано от една година от обезсилване на удостоверението за вписване.

(2) Заявлението се разглежда по реда на раздел I – III.

Раздел VI

Отписване от регистъра на институциите на частни детски градини и частни училища

Чл. 46. (1) Частна детска градина или частно училище се отписва от регистъра на институциите в случаите по чл. 342, ал.1 от ЗПУО.

(2) Процедурата по отписване от регистъра на институциите започва по инициатива на лицето, което представлява детската градина или училището или от началника на РУО, които подават до министъра на образоването и науката предложение за отписване от регистъра на институциите, както и по инициатива на министъра на образованието и науката, към което прилагат доказателства за настъпилите обстоятелства за отписване.

(3) Предложението и приложените към него документи се разглеждат от експертна комисия, назначена от министъра на образованието и науката, в едномесечен срок от внасянето им в Министерството на образованието и науката.

(4) Експертната комисия може да изисква и допълнителни писмени доказателства за установяване на настъпилите обстоятелства, като определя еднократно 10-дневен срок за представянето им.

(5) Експертната комисия изготвя становище след обсъждане на всички факти и обстоятелства от значение за случая.

Чл. 47. (1) Министърът на образованието и науката със заповед отписва от регистъра на институциите частна детска градина или частно училище

(2) В заповедта за отписване от регистъра се определят условията и редът за пренасочване на учениците и съхраняване на задължителната документация.

(3) Заповедта по ал. 1 се съобщава при условията и по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Въз основа на заповедта за отписване частната детска градина или частното училище се отписват от регистъра на институциите.

Раздел VII

Издаване на ново разрешение за вписване в регистъра на институциите и преобразуване на частни детски градини и училища

Чл. 48. (1) Частна детска градина или частно училище, които са били отписани от регистъра на институциите при условията и по реда на раздел VI, може да подадат заявление за издаване на ново разрешение без ограничение във времето.

(2) Заявлението трябва да съдържа реквизитите по чл. 331 ал. 2, т. 1 - 9 от ЗПУО.

(3) При настъпили промени в обстоятелствата по чл. 331 ал. 2, т. 1 - 9 от ЗПУО, от предходното вписване в регистъра на институциите, към подаденото заявление по ал. 1 за издаване на ново разрешение за вписване в регистъра, се представят само тези документи по чл. 16, ал. 2 и ал. 3 и раздел II, които удостоверяват настъпилите промени.

Чл. 49. (1) Искането за издаване на ново разрешение за вписване в регистъра на институциите на частна детска градина или частно училище се разглеждат и оценяват от експертната комисия по чл. 25, ал. 1 по реда на раздел III.

(2) Министърът на образованието и науката при условията и по реда на чл. 29, чл. 30 и чл. 31:

1. издава разрешение за вписване на детската градина или училището в регистъра на институциите;

2. отказва вписване на детската градина или училището в регистъра на институциите.

(3) Въз основа на разрешението за вписване частната детска градина или в частното училище се вписва в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

(4) Министърът на образованието и науката или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за вписване в 7-дневен срок от извършването ѝ.

Чл. 50. (1) По реда на този раздел се разглеждат и заявленията на новоучредените или приемащите юридически лица в случаите на преобразуване на частна детска градина или частно училище чрез вливане, сливане, отделяне или разделяне.

(2) В тези случаи към заявлението се представя документ от съответния компетентен орган, удостоверяващ настъпилата промяна по отношение на юридическото лице, с изключение на търговците - за обстоятелствата, вписани в Търговския регистър, както и съответните документи по чл. 16, ал. 2 и ал. 3, и раздел II за други настъпили промени в резултат на преобразуването.

Глава четвърта

Ред и условия за откриване, преобразуване, промяна и закриване на духовни училища

Раздел I

Общи положения

Чл. 51. (1) Духовните училища се откриват, преобразуват и променят по искане на централен орган на признатата религиозна институция в страната.

(2) Духовните училища се преобразуват чрез вливане, сливане, отделяне или разделяне.

(3) В духовните училища може да се извършват промени, свързани със:

1. наименованието;
2. официалния адрес;
3. адреса на сградите, където ще се провежда обучението;
4. наименованието на съответната религиозна институция;
5. професиите и профилите, по които се организира и провежда обучението;
6. директора на училището.

(4) Духовните училища се закриват:

1. по искане на централния орган на съответната религиозна институция;
2. когато дейността на религиозната институция е прекратена;
3. когато се установи, че не се спазват изискванията на ЗПУО и на нормативните актове по прилагането му;
4. при налагане на ограничителна мярка по чл. 8, ал. 1, т. 4 от Закона за вероизповеданията.

Чл. 52. Духовните училища се откриват, преобразуват, променят и закриват с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на образованието и науката с изключение на случаите по чл. 51, ал. 3, т. 6 и ал. 4, т. 4.

Раздел II

Откриване и преобразуване на духовни училища

Чл. 53. (1) Производството за откриване и преобразуване на духовни училища започва по писмено искане на съответния централен орган на призната религиозна институция в страната до министъра на образованието и науката.

(2) Искането за откриване и преобразуване на духовни училища съдържа реквизитите, посочени в чл. 326, ал. 1 от ЗПУО.

(3) Към искането се прилагат следните документи:

1. съдебно решение за регистрация на централния орган на религиозната институция съгласно Закона за вероизповеданията;
2. удостоверение за актуално състояние;
3. училищни учебни планове и програми, разработени съгласно държавния образователни стандарти за учебния план и за общообразователната подготовка;
4. сведение за директора и за учителския състав, към което за директора се прилагат копия от: документи за завършено образование и присъдена професионална квалификация; свидетелство за съдимост; медицинско удостоверение; документ, удостоверяващ учителски стаж, съгласно изискванията на чл. 213, ал. 2 от ЗПУО;

5. проект на договор за обучение, съдържащ: предмет; права и задължения на страните относно организацията на обучението, спазването на държавните образователни стандарти и опазването на живота и здравето на учениците; срок; начин на плащане на таксата за обучение /при наличие на такава/; условия за прекратяване на договора - по взаимно съгласие, при закриване на училището по причини, свързани със здравословното състояние на ученика; при налагане на наказание на ученика по чл. 199, ал. 1, т. 4 от ЗПУО;

5. разчет за ползване на материалната база;

6. документи, свързани с материално-техническата база. За съдържанието на документите се прилага чл. 21;

7. документи за осигуряване на медицинско обслужване на учениците. За съдържанието на документите се прилага чл. 22.

Чл. 54. Исканията за откриване и преобразуване на духовни училища се внасят в Министерството на образованието и науката в срок до 31 май и се разглеждат за предстоящата учебна година.

Чл. 55. (1) Министърът на образованието и науката назначава експертна комисия за разглеждане и оценяване на исканията по чл. 53, ал. 1.

(2) При установяване на несъответствия на внесените документи с нормативните изисквания се определя 15-дневен срок за отстраняването им.

(3) Въз основа на експертното становище на комисията в едномесечен срок от изтичане на срока по ал. 2 министърът на образованието и науката внася в Министерския съвет предложение за откриване или преобразуване, което съдържа:

1. данни за признатата религиозна институция в страната и за нейния централен орган;

2. наименование, седалище, официален адрес на духовното училище, адрес на сградата, в която ще се провежда обучението;

3. вида на училището;

4. профилите или професиите, по които се организира обучението;

5. правото на училището да издава официални документи за завършен клас, за степен на образование и за професионална квалификация;

6. условията и реда за пренасочване на учениците – при преобразуване;

7. условията и реда за съхраняване на задължителната документация и за разпределение на имуществото – при преобразуване;

(4) Министерският съвет с решение открива или преобразува духовните училища.

(5) Въз основа на експертното становище на комисията при неотстраняване на несъответствията във внесените документи или неспазване на срока по чл. 54 министърът на

образованието и науката внася в Министерския съвет предложение за отказ за откриване или преобразуване на духовно училище.

Раздел III

Промени в духовните училища

Чл. 56. (1) Производството за промяна в духовни училища започва по искане на съответния централен орган на призната религиозна институция в страната.

(2) Искането за промяна се прави целогодишно и съдържа реквизитите, посочени в чл. 326, ал. 2 от ЗПУО.

(3) Към искането за промяна се прилагат следните документи, в зависимост от исканата промяна:

1. при промяна на официалния адрес или на сградата /сградите/, в които се провежда обучението, се представят документите по чл. 53, ал. 3, т. 5, т. 6 и т. 7;

2. при промяна на наименованието на религиозната институция се представят документите по чл. 53, ал. 3, т. 1 и т. 2;

3. при промяна на професиите и профилите, по които се организира обучението, се представят: проекти на учебни планове и учебни програми, разработени съгласно държавните образователни стандарти за учебния план и общообразователната подготовка, сведение за учителския състав и документите по чл. 53, ал. 3, т. 5, т. 6 и т. 7;

4. при промяна на директора на училището се представят документите по чл. 53, ал. 3, т. 4.

Чл. 57. При извършване на промени в духовните училища се прилага реда по чл. 55.

Раздел IV

Закриване на духовни училища

Чл. 58. (1) Духовните училища се закриват в случаите по чл. 324, ал. 4 от ЗПУО.

(2) Производството по закриване на духовни училища започва:

1. по искане на съответния централен орган на призната религиозна институция в страната;

2. по предложение на началника на РУО след извършена проверка;

3. по предложение на органа, признал религиозната институция

(3) Искането или предложението за закриване се правят целогодишно и съдържат реквизитите, посочени в чл. 326, ал. 3 от ЗПУО.

Чл. 59. В случаите, когато дейността на религиозната институция е прекратена по реда на чл. 8, ал. 1, т. 6 от Закона за вероизповеданията, към искането за закриване се прилага влязло в сила съдебно решение.

Чл. 60. (1) В случаите, когато се установи, че не се спазват изискванията на ЗПУО и на нормативните актове по прилагането му, предложението за закриване се прави от началника на РУО или от министъра на образованието и науката.

(2) Контролът по спазването на нормативните изисквания по ал. 1 се осъществява от комисия, определена със заповед на началника на РУО или на министъра на образованието и науката.

(3) Към предложението на началника на РУО се представя на министъра на образованието и науката констативен протокол за резултатите от извършената проверка.

(4) За започване на производството по закриване се уведомява писмено училището като се изпраща копие от констативния протокол за резултатите от извършената проверка.

(5) В 10-дневен срок от уведомяването по ал. 4, училището има право на писмени възражения и обяснения.

Чл. 61. (1) Исканията и предложенията за закриване се разглеждат от експертната комисия по чл. 55, ал. 1.

(2) За установяване на факти и обстоятелства от значение за закриване на училището експертната комисия може да събира нови доказателства, както и да извършва допълнителна проверка.

(3) Експертната комисия изготвя становище след обсъждане на всички факти и обстоятелства.

(4) Въз основа на експертното становище на комисията, в двумесечен срок от подаване на искането или предложението по чл. 55, ал. 2, министърът на образованието и науката може да внесе в Министерския съвет предложение за закриване на духовното училище, което съдържа:

1. данни за признатата религиозна институция в страната и за нейния централен орган;
2. наименованието, седалището и официалния адрес на училището;
3. условията и реда за пренасочване на учениците;
4. условията и реда за съхраняване на задължителната документация.

Чл. 62. При налагане на ограничителна мярка по чл. 8, ал. 1, т. 4 от Закона за вероизповеданията духовното училище се закрива от влизането в сила на съдебното решение за налагане на ограничителната мярка.

Глава пета

Училища с национално значение и иновативни училища

Раздел I

Обявяване на училища с национално значение

Чл. 63. Неспециализираните училища може да бъдат обявени за училища с национално значение.

Чл. 64. (1) Училище с национално значение е това, което дългосрочно изпълнява национална задача, възложена със заповед на министъра на образованието и науката.

(2) Национална задача е тази, чието изпълнение е с трайно значение за общественоеикономическия живот в поне 15 области в страната и за изпълнението на която е осигурено целево финансиране от държавния бюджет.

(3) Националната задача по ал. 2 не е пряко свързана с образователния процес за завършване на клас, етап или степен за придобиване на образование.

Чл. 65. (1) За училища с национално значение може да се обявяват и училища, които отговарят едновременно на следните две условия:

1. обучават се най-малко 20 ученици от други области на страната, несъседни на областта, в която се намира училището; и

2. се обучават ученици:

а) от 5 до 9 административни области на страната и над 30 % от учениците са с постоянна адресна регистрация от други административни области; или

б) от 10 до 14 административни области на страната и над 20 % от учениците са с постоянна адресна регистрация от други административни области; или

в) от 15 до 19 административни области на страната и над 10 % от учениците са с постоянна адресна регистрация от други административни области; или

г) от 20 и повече административни области на страната и над 5 % от учениците са с постоянна адресна регистрация от други административни области.

(2) Училища по ал. 1 се обявяват за национални за срок от 4 години въз основа на данните за учениците от Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование към 01 януари на годината на обявяването.

Чл. 66. (1) Неспециализирани училища се обявяват за училища с национално значение с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на образованието и науката

(2) Наименованието на училищата с национално значение може да включва и означението „национално“, „национална“.

Чл. 67. (1) При отпадане на обстоятелствата по чл. 64 и/или по чл. 65 за обявяване на училище за национално министърът на образованието и науката внася предложение до Министерския съвет за промяна на статута на училището.

(2) Към предложението по ал. 1 се прилага решение на съответния общински съвет.

(3) При отпадане на статута на национално училището придобива статут на общинско с решение на Министерския съвет, с изключение на професионалните гимназии, които са държавни.

Раздел II

Определяне на иновативни училища

Чл. 68. (1) Неспециализираните държавни, общински и частни училища, могат да бъдат определяни за иновативни училища.

(2) За иновативни се определят училищата, които извършват целенасочена, планирана и контролирана промяна, чрез въвеждане на иновативни практики, с която се решават организационни и съдържателни проблеми в образователния процес.

(3) Иновацията в училище е крайният резултат от иновационната дейност, получила реализация във вид на нов образователен продукт или усъвършенстван процес, използван в практическата дейност.

(4) Иновативните училища са училища, които постигат подобряване на качеството на образованието, като:

1. разработват и въвеждат иновативни елементи по отношение на организацията и/или съдържанието на обучението;
2. организират по нов или усъвършенстван начин управлението, обучението и образователната среда;
3. използват нови методи на преподаване;
4. разработват по нов начин учебно съдържание, учебни програми и учебни планове.

Чл. 69. (1) Училищата представят до 31 януари в Министерството на образованието и науката училищни проекти за иновации, приети от педагогическите съвети и одобрени от родителите на учениците, включени в проекта.

(2) Училищните проекти за иновации съдържат:

1. мотиви за предложената иновация, свързани с обективни данни и анализи на състоянието и елементите на училищния живот;
2. цел на иновацията;
3. подробно описание на иновативния процес и иновацията за определения в проекта период;
4. план за изпълнението по учебни години;
5. съответствие на иновацията с принципите и целите на националните и европейски образователни приоритети, както и със заложените цели в проекта;

6. възможност за разширяване на обхвата на иновативния процес;
7. възможност за мултиплициране на училищния опит и добрите практики;
8. информация за учениците, включени в иновативния процес;
9. информация за квалификацията на учителите, включени в иновативния процес;
10. състояние и приложимост на материално – техническата база на училището в полза на предвидените иновации, осигурена сигурност и безопасни условия на обучение.
11. информация за съответствие с изискванията в ДОС за организацията на дейностите в училищното образование, за общообразователната подготовка и за учебния план;
12. информация за научни данни и доказателства, свързани с ефективната приложимост на предложените иновации.

(3) Описаният иновативен процес в училищните проекти за иновации може да бъде с продължителност до 4 години и да обхваща всички или част от участниците в образователния процес в училището, като за всяка учебна година се описват конкретно етапите на напредъка и резултатите.

(4) Към училищния проект за иновации се прилагат учебните планове, в случаите, когато иновацията ги засяга, становище от началника на съответното РУО, решение на педагогическия съвет и декларации от родителите.

Чл. 70. Критериите за оценяване на училищните проекти за иновации са:

1. ясна и конкретна цел на проекта, свързана с повишаване качеството на образованието;
2. съответствие на предложените дейности с целите в проекта;
3. възможност за проследяване на въздействието от иновативния процес и иновацията върху качеството на образованието;
4. измеримост на очакваните резултати;
5. приложимост на иновацията и възможности за мултиплициране;
6. съответствие с изискванията в държавните образователни стандарти за учебния план, за организацията на дейностите в училищното образование и за общообразователната подготовка.

Чл. 71. (1) Към министъра на образованието и науката се създава Комисия за иновативните училища с участието на психолози, социолози, педагогически специалисти, представители на научната общност, физически и юридически лица с доказан опит при създаване и приложение на иновации в областта на образованието, науката и технологиите.

(2) Комисията за иновативните училища разглежда и оценява постъпилите в Министерството на образованието и науката училищни проекти за иновации.

(3) Комисията за иновативните училища предлага ежегодно на министъра на образованието и науката проект на Списък на иновативните училища.

Чл. 72. Министърът на образованието и науката в срок до 31 май внася в Министерския съвет предложение за приемане на Списък на иновативните училища за предстоящата учебна година.

Чл. 73. (1) Началникът на съответното РУО извършва мониторинг на иновативната дейност в училищата от областта и дава становище за резултатите от иновативния процес.

(2) Комисията за иновативните училища прави предложения до министъра на образованието и науката за отписване от Списъка на иновативните училища при следните обстоятелства:

1. констатирани несъответствия между целите на училищните проекти за иновации и постигнатите резултати;

2. неспазване на държавните образователни стандарти в системата на предучилищното и училищното образование;

3. констатиране, че при прилагане на училищните проекти за иновации се използват верски убеждения и/или нетолерантност;

4. мотивирано писмено искане от не по-малко от 2/3 родителите на учениците, включени в проекта;

5. мотивирано писмено искане от директора на училището, след решение на педагогическия съвет;

6. мотивирано писмено искане от председателя на обществения съвет, след решение на обществения съвет в училището.

Чл. 74. В случаите по чл. 73, ал. 2 министърът на образованието и науката внася в Министерския съвет предложение за отписване на училището от Списъка на иновативните училища за предстоящата учебна година.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Откритите и неприключили към влизане в сила на тази наредба процедури по откриване, преобразуване, промени и закриване на държавни и общински училища и обслужващи звена, на частни детски градини и училища и на духовни училища се довършват по реда на отменения Закон за народната просвета и съответните подзаконови актове за прилагането му.

§ 2. Заварените към влизането в сила на ЗПУО институции в системата на предучилищното и училищното образование, които по смисъла на Преходните и заключителните разпоредби на ЗПУО продължават дейността си чрез промяна на вида, не представят документите по чл. 6.

§ 3. Заварените към влизането в сила на ЗПУО общински обединени детски заведения продължават дейността си като общински детски градини.

§ 4. При промяна на вида по § 8, ал. 1 и ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗПУО на прогимназии, гимназии, средни общообразователни училища и оздравителни училища, съответно в основни училища, профилирани гимназии и средни училища, министърът на образованието и науката издава заповед за извършване на промяната без да се представят съответните документи по чл. 6.

§ 5. За преобразуване по § 13 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗПУО на помощно училище в държавен и общински център за специална образователна подкрепа се представят съответните документи по чл. 4 и се прилагат условията и реда на глава втора, раздел II.

§ 6. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 4, във връзка с чл. 22, ал. 2, т. 11 от ЗПУО и отменя Наредба № 7 от 25.06.2001 г. за откриване, преобразуване, промени и закриване на частни детски градини и училища.

§ 7. Наредбата влиза в сила от 01.08.2016 г.

МЕГЛЕНА КУНЕВА

Заместник министър-председател по координация на европейските политики и институционалните въпроси и министър на образованието и науката